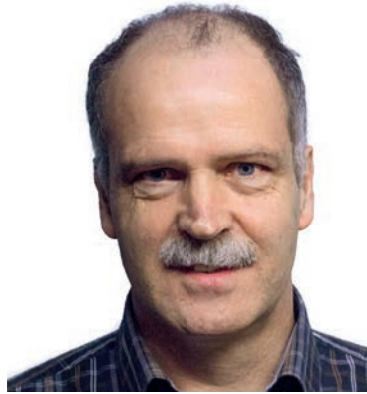

Bijsturen met bestendige vetten en aminozuren

Wilfried van
Straalen:

‘Het is lastig te voorspellen wat een vettoevoeging doet’

Frens Hoeve:

‘Het wordt belangrijker om precies te voeren wat de koe nodig heeft’

De potentie van ons vee is enorm, maar hoe halen we alles eruit wat erin zit? Tijdens de studiemiddag van Speerstra werd gekeken naar de rol die bestendige vetten en aminozuren hierbij kunnen spelen.

TEKST GRIETJE DE VRIES

Wilfried van Straalen, onderzoeker bij Schothorst Feed Research, trapte de jaarlijkse studiemiddag van Speerstra Feed Ingredients af met een uitgebreide uitleg over bestendige aminozuren en vetten. Bij beide is het belangrijk om te kijken naar de behoefte van de koe en hoe je die kunt aanvullen. ‘Als we kijken naar welke aminozuren veel in melk zitten, passen de essentiële aminozuren van microbiële eiwitten daar het best bij. Deze zijn dus erg belangrijk voor melkproductie’, volgens Van Straalen. ‘Pas als de microbiële aminozuurproductie optimaal is, heeft het zin om bestendige darmverteerbare aminozuren toe te voegen aan het rantsoen. Maar er zit wel een maximum aan wat de pens aan eiwit kan produceren zonder pensverzuring op te lopen’, vervolgt Van Straalen. Daarom kunnen hoogproductieve koeien baat hebben bij bestendige aminozuren uit voedermiddelen of uit bestendige aminozuurbronnen, stelt hij.

Voorspellende vetzuren

Ook bestendige vetten kunnen een toegevoegde waarde hebben. ‘Bijsturen met vetten is moeilijker, omdat het lastig te voorspellen is welke vetzuren koeien nodig hebben en welke ze zelf aanmaken’, zegt Van Straalen. Ongeveer de helft van het melkvet ontstaat uit vetzuren die vanuit het rantsoen verteerd worden. De andere helft van de vetzuren wordt in de uier aangemaakt uit azijnzuur en boterzuur. Dat laatste heet de novo-synthese van vetten. Deze vetzuren in de melk geven inzicht in de pensfermentatie, voeropname en de energiebalans van de koe. Reden voor Delta Instruments om melk te analyseren op vetzuren, waaronder de novo-vetzuren.

‘Met de waarden van de novo-vetzuren in melk kunnen we inschatten of de koe gezond is of niet en kunnen we vroeg bijsturen’, vertelt Peter van der Velde van Delta Instruments. Marissa van Ruler van VVB Veluwe-IJsselstreek legt uit wat deze waarden in de praktijk kunnen zeggen. ‘Als we afwijkende de novo-waarden in de melk-analyses tegenkomen, kan dat veel betekenen. Zo kan het op dierniveau een aanwijzing zijn voor een lebmaagverdraaiing of een te lage voeropname. Op bedrijfsniveau kunnen we aan de vetzuurwaarden zien hoe goed het rantsoen wordt opgenomen en of er een ziekte door de veestapel gaat.’

Voeren naar behoefte

Volgens Frens Hoeve van Speerstra Feed Ingredients gaat het in het rantsoen om optimalisatie. ‘Bij vetten geldt dat te veel voeren net zo erg is als te weinig, wat het belangrijk maakt om naar vetsamenstelling te kijken.’ Ook is het belangrijk om naar de aminozuresamenstelling van het rantsoen te kijken. ‘Vooraf nu we zuiniger om moeten springen met stikstof, is het nuttig om precies te voeren wat de koe nodig heeft.’ Janita van der Vinne van softwareontwikkelaar Rovecom licht toe wat dit inhoudt voor rantsoenberekeningen. ‘Ontdek welk aminozuur in het rantsoen het eerst limiterend is en vul dat aan in je rantsoen met producten die daar het beste bij passen.’ Zo is het niet meer nodig om het eiwitgehalte van het hele rantsoen op te schroeven. Volgens Hoeve is dat waar de sector nu mee aan de slag moet. ‘We weten al heel veel, maar bij bestendige vetten en aminozuren is het nog niet geheel verklaard waarom en hoe het werkt. Als we daarachter komen, kunnen we echt de puntjes op de i zetten.’

Een maand geleden pakte ze een 1a-positie op het EK in Libramont, nu poseert Bolleholster Adele (v. Pitbull) van Marcel van der Eijk thuis in het Noord-Hollandse Twisk tussen de tulpen.

